

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

מעילה דף ה.

מהו שעת היתר לכהנים שנזכרה במשנתנו?

ומה פירושה?	איזה היא השעה?	
שכבר נשחט והוא ראוי לקבלה ¹	היתר שחיטה	לחזקיה
שכבר נזרק הדם והוא ראוי לאכילה	היתר אכילה	לר' יוחנן
שכבר נתקבל הדם והוא ראוי לזריקה	היתר זריקה	לרב אסי (בעמוד ב') ²

נעשית הקבלה והזריקה באופנים דלהלן, האם יצא בשר קדשי קדשים מידי מעילה?

קבלו פסולים	קבלו כשרים	
למ"ד היתר שחיטה שנינו : יצא למ"ד היתר זריקה או אכילה שנינו : לא יצא	יצא	זרקו כשרים
	למ"ד היתר שחיטה או זריקה שנינו : יצא למ"ד היתר אכילה שנינו : לא יצא	

נעשית הקבלה והזריקה באופנים דלהלן, מה דין החטאת?

קבלו פסולים	קבלו כשרים	
אין טעון כיבוס ³	טעון כיבוס	לא זרקו עדיין את הדם
	אין טעון כיבוס ⁴	

¹ הקשו התוס' (ד"ה היתר), דאיזה היתר יש כאן לכהנים בזה שנשחטה. ותירצו, דכיון דכל העומד להזרק כזרוק דמי, קרי ליה לקודם זריקה היתר לכהנים (והיינו היתר לעבודת כהנים). עוד הקשו התוס' למ"ד זה, דא"כ שחט בצפון וקיבל בדרום, למה מועיל, הא "היתר שחיטה" שנינו וכבר יצא מידי מעילה. ותירצו דמיירי, בקיבל קודם גמר שחיטה בדרום - שלא היה גמר שחיטה בהכשר. וכן גבי נשחט ביום וזרק בלילה, גם מיירי באופן שלא היה היתר שחיטה, וכגון ששחט סמוך מאוד לשקיעה שלא היה בו שהות לזרוק - וא"כ לא חשובה שחיטתו היתר לכהנים.

² והגם שלא נזכר בפירוש המ"ד הזה. מ"מ ניסתה הגמ' להוכיח כשיטה זו. ועוד, דעל מה שאמר רב אסי (בעמוד ב') לעולם דמעילה דוקא, פירש"י דכיון דס"ל שקבלוהו פסולים דוקא - דייקנן מינה דהיתר זריקה שנינו.

³ חטאת פסולה, אין דמה טעון כיבוס, דכתיב (ויקרא ו: כ) "כֹּל אֲשֶׁר יִגַע בְּבִשְׂרָה יִקְדָּשׁ וְאֲשֶׁר יִזָּה מִדְּמָה עַל הַפֶּגֶד אֲשֶׁר יִזָּה עָלֶיהָ תִּכָּבֵס בְּמָקוֹם קָדָשׁ" - ודרשינן בראוי להזות, לאפוקי חטאת פסולה שאין בה דין כיבוס.

⁴ דקרי כאן "וְאֲשֶׁר יִזָּה מִדְּמָה" - ולא שכבר הוזה. ולכך בין הוזה ע"י כשרים ובין ע"י פסולים אין דמה טעון כיבוס.

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

מעילה דף ה:

מה הם החילוקים בין רש"י לתוס' בביאור תירוצו של רב אסי? [תוד"ה אמר].

המשנה במעילה	המשנה בזבחים	
ללמד דהיתר זריקה שנינו	ללמד דפסול עושה שיריים	לרש"י ¹
ללמד דפסול עושה שיריים ²	לתי"א: נקטה אגב ההיא דמעילה א"נ: ללמד דפסול עושה שיריים	לתוס'

פסולים דלהלן האם עושים שיריים³?

מה הטעם?	מה הדין?	
הואיל ומרצין לפיגול	עושים שיריים	המחשב חוץ לזמנו או מקומו
מרצה בקרבנות ציבור	עושה שיריים	טמא
דאינם מרצין בקרבנות ציבור	אינם עושים שיריים	שאר פסולים - כבעל מום

¹ לרש"י ב' המשניות נשנו בדוקא ש"קבלו פסולים וזרקו פסולים", המשנה במעילה אמרה כן כדי שתאמר דוקא קבלו פסולים וזרקו כשרים, אבל אם קבלו כשרים - יצא מידי מעילה, דהיתר זריקה שנינו. והמשנה בזבחים אמרה כן, הגם שאין נפ"מ לענין כיבוס, ומצד זה מה שאמר קבלו וזרקו פסולים הוא לאו דוקא, דה"ה אם קבלו וזרקו כשרים ג"כ אין טעון כיבוס, מ"מ נקטה כן ללמדנו שאם קיבל הפסול וגם זרק (אמנם יש בזה מחלוקת אחרונים האם לשיטת רש"י צריך גם זריקה) עושה לכל הדם שבצואר הבהמה שיריים, ולא יועיל שיבוא הכשר ויקבל עתה שוב ויזרוק.

² פ"י לעולם לא תדייק דהיתר זריקה שנינו ולא אכילה, דלעולם אומר לך שהיתר אכילה שנינו, ואם תשאל למה צריך ג"כ שיזרקו פסולים, דהניחא למ"ד היתר זריקה שנינו נקט גם זרקו פסולים כדי שתבוא לדייק - דאם קבלו כשרים הגם שזרקו פסולים יצא מידי מעילה, אבל אי בעינן "היתר אכילה" אין דיוק זה נכון, דגם בכה"ג לא יצא ידי מעילה עד שגם יקבלו וגם יזרקו כשרים, וא"כ סגי בקבלו פסולים שלא יצא מידי מעילה ולמה נקט תרת"י. ומתרץ שנקט הכי ללמדנו שאם גם קיבל וגם נזרק בפסול - תו לא מהני שיחזור הכשר ויזרוק.

³ אם נעשה שיריים, שוב לא יכול כשר לקבל ולזרוק (ולא יוכשר הקרבן ולא יצא מידי מעילה). וכן אם קיבל הדם בב' כוסות, תחילה קיבל פסול וזרק, ואח"כ קיבל כשר וזרק, והותו הדם בין קבלת הכשר לקבלת הפסול. אם נעשה שיריים אין טעון כיבוס - דדוקא דם כשר מצריך כיבוס. וכן נפ"מ מה דין הדם הנשאר בכוסות, דאם פסול עושה שיריים - נשפך לאמה, ואם לא נעשה שיריים - נשפך ליסוד.